

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

В даній статті визначено основні напрямки використання інформаційного забезпечення. Розглянуто сучасні програмні продукти, що надають змогу скоротити на передінвестиційній стадії та підвищити якість інвестиційних пропозицій підприємств, а також здійснити розрахунок фінансових показників інвестицій для планування й аналізу ефективності інвестиційних проектів.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, інвестиційна діяльність інвестиційний проект, програмний продукт, інформаційна система.

DATSUN V. V.
Khmelnytsky National University

INFORMATION TECHNOLOGY IN THE MANAGEMENT OF INVESTMENT PROJECTS

This article defines the main directions of information security. The modern software products that provide an opportunity to reduce the pre-investment stage and improve the quality of investment proposals of enterprises and to settle financial indicators of investment planning and analysis of investment projects. In these days, in the era of informatization use of information systems and technologies are integral elements of efficient and rational decision-making towards investment activity. The main problem is lack of awareness of potential partners and stakeholders. In many cases, the information base in enterprises, sectors and regions available or narrow range of consumers or absent. Companies use a variety of software, which is required to make its own administrative decisions and is available only within their firm. An important task today is to use all the possibilities of new information technologies, and the application in practice of specialized programs in the field of investment planning.

Key words: information support, investment activity, investment project, software product, information system.

Постановка проблеми. На сьогодні, в епоху інформатизації використання інформаційних систем і технологій є невід'ємним елементом прийняття ефективних і раціональних управлінських рішень в напрямку інвестиційної діяльності підприємств. Основною проблемою є недостатня поінформованість потенційних партнерів і зацікавлених сторін. У багатьох випадках інформаційна база на підприємствах, в галузях і регіонах доступна або вузькому колу споживачів, або просто відсутня. Підприємства використовують різноманітне програмне забезпечення, яке необхідне для прийняття власних управлінських рішень і доступне тільки в межах своєї фірми. Важливим завданням на сьогодні є використання всіх можливостей новітніх інформаційних технологій, а також застосування в практичній діяльності спеціалізованих програм у сфері інвестиційного проектування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання ефективності застосування програмних продуктів інвестиційного проектування та інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності розглядалися такими вченими, як В.С. Пономаренко, Г.З. Шевцова, С.А. Гайворонська, С.В. Онікієнко, А.А. Пересада, О.О. Смирнова, І.В. Шилова, А.В. Щербак та іншими. Інвестиційна діяльність є однією з необхідних умов постійного росту інформаційної економіки, а також ефективного функціонування підприємств. Інвестиційна діяльність у інформаційній економіці здійснюється у формі розробки інвестиційних програм, окремих інвестиційних проектів і на підставі інформаційного моніторингу.

У зв'язку з динамікою оновлення та створення новіших видів програмного забезпечення та використанню передових інформаційних технологій на підприємстві залишається актуальним для вивчення що дає змогу прийняття ефективних рішень інвестиційної діяльності.

Метою даної статті є визначення основних напрямків використання інформаційного забезпечення, що дасть змогу ефективно аналізувати різні аспекти організації й реалізації інвестиційних проектів.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку суспільства інвестиційна діяльність пов'язана з необхідністю обробки величезного потоку інформації, до того ж постійної мінливості, відновлення даних по тому або іншому об'єкту. Завдання інвестора полягає в тому, щоб оцінити можливості інвестиційного проекту, вибрати найоптимальніший варіант інвестиційної політики.

Інформаційне забезпечення комбінує інформацію, необхідну для управління економічними процесами, що містяться в базах даних інформаційних систем; упорядковує сукупність даних, організацію їх введення, обробку, збереження і накопичення, пошуку, а також поширює в межах компетенції

зацікавленим особам у зручному для них вигляді.

Інформаційне забезпечення дає можливість користувачам прорахувати реальні кроки розвитку підприємства, випробувати віртуально різні варіанти реалізації тієї чи іншої стратегії, визначити найефективнішу з них. Є можливість автоматизувати аналіз інвестиційного проекту, розрахувати критерії ефективності і необхідні фінансові коефіцієнти, оцінити вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на результати діяльності компанії. Можна створити будь-яку кількість варіантів розвитку підприємства, провести їх аналіз за фінансовими показниками, показниками ефективності інвестицій на усьому спектрі даних підсумкових таблиць, звітів користувача, деталізації й аналізу варіантів і за результатами цього, порівнюючи різні сценарії розвитку підприємства, вибрати ефективніший. Програми дозволяють розрахувати точку безбитковості для продукції, що випускається, оцінити прибутковість роботи підрозділів компаній. У багатьох програмах використовуються модулі управління холдингом або компанією з комплексом різних проектів і координацією процесу їх реалізації. Як правило, передбачається контроль виконання проектів з одночасним порівнянням планових і фактичних показників.

Розробляючи інвестиційний проект, інформаційне забезпечення дає змогу проаналізувати всі його складові: технічну можливість реалізації проекту, економічну доцільність, конкурентоспроможність продукції, наявність попиту, підприємницькі ризики тощо [2].

Важливим компонентом інформаційного забезпечення підприємств є інформаційні технології, які об'єднують сукупність засобів і методів збирання, реєстрації, обробки, накопичення і доведення до користувача необхідних даних у системі організаційного управління інвестиціями, застосовуючи засоби обчислювальної техніки та програмні продукти [5].

Інвестиційні проекти розглядаються як діяльність (заходи), передбачає здійснення комплексу будь-яких дій, що забезпечують досягнення певних цілей; і навіть як системи, які включають певний набір організаційно-правових і розрахунково-фінансових документів, необхідні здійснення будь-яких дій чи що описують такі дії. На виконання робіт у інвестиційні проекти потрібно їх забезпечення сучасними людськими і матеріальних ресурсів для, котрим постійно створюються та вдосконалюються спеціальні методи управління. Систему керування інвестиційними проектами у сприйнятті сучасних ринкових умов неспроможна ефективно функціонувати без використання інформаційних технологій. Розглядаючи інформаційні технології в інвестиційній підприємств, необхідно приділити особливу увагу вибору програмного забезпечення, оскільки даний елемент особливо різна освіта у залежність від діяльності підрозділи підприємства.

Якісним інструментом у техніко-економічному дослідженні інвестиційних проектів і формуванні на їхній основі інвестиційних програм підприємств є застосування пакета прикладної програми «Project Expert». Програмний продукт здійснює фінансовий показник інвестицій для планування й аналізу ефективності інвестиційних проектів на базі імітаційних моделей грошових потоків.

За допомогою Project Expert проводять детальний аналіз інвестиційного процесу з урахуванням загальноекономічних чинників, які впливають на ефективність використання капітал: тенденції в інфляції, співвідношення курсів валют, динаміку масштабів і структури затрат на виробництво, заробітну плату керуючого і виробничого персоналу, вартість основних фондів, особливості порядку і часу проходження платежів за реалізовану продукцію, загальний інвестиційний клімат і умови притягнення капіталу.

Для більш якісної розробки бізнес-проекту основний пакет необхідно доповнити модулями Project Risk (аналіз ринку, причини його виникнення) і Project Questionnaire (якісна експертиза та обчислення інтегрального показника рівня ефективності інвестиційного проекту), які забезпечують повну організаційно-технологічну підтримку інвестиційного процесу. Істотною відмінністю від інших програмних продуктів є можливість агрегації (об'єднання) в межах одного підприємства декількох проектів в один на рівні єдиного звіту про рух грошових коштів і дисконтованих критеріїв ефективності.

Оцінка бізнесу та інвестицій сьогодні – це ж дуже непроста і дорога справа. І, як правило, для того, щоб зробити таку оцінку, підприємці звертаються до послуг фахівців – оціночних компаній. Ці компанії використовують досить складні і досить ефективні методики. Але вони не по кишені малому підприємству. Для малого бізнесу необхідні «малі» системи. Як середовище проектування можна обрати систему «1С: Підприємство». Дане середовище є універсальною системою автоматизації діяльності підприємства. За рахунок своєї універсальності система «1С: Підприємство» може бути використана для автоматизації найрізноманітніших ділянок економічної діяльності підприємства [4].

Створена інформаційна система підтримує введення, розрахунок і зберігання основних показників

майбутніх інвестиційних проектів. Таких як, річна виробнича потужність підприємства, період і освоєння виробничої потужності, резерв виробничої потужності, щорічні постійні витрати підприємства, змінні витрати на одиницю продукції, ринкова ціна продукції до моменту проектування з урахуванням можливих змін до моменту запуску виробництва, капіталовкладення у створення підприємства або виробничої лінії, норма ефективності капітальних вкладень та інші. Створена інформаційна система призначена для аналізу інвестиційної привабливості, як цілого підприємства, так і окремого інвестиційного проекту, з точки зору потенційного інвестора: проведення економічної експертизи інвестиційних проектів; порівняння і вибір найбільш ефективного і оптимального з безлічі інвестиційних проектів, побудованих на різних методологічних схемах; розрахунок та прогнозування значень найбільш важливих економічних показників майбутнього інвестиційного проекту; побудова різноманітних графіків, діаграм і таблиць за результатами проведеного аналізу, які розкривають отриману інформацію. Робота з системою полягає у введенні первинної інформації та аналізі розрахованих показників самим користувачем. Крім того, в системі існує можливість порівняння між собою економічних експертиз одного інвестиційного проекту, побудованих на різних методологічних схемах, дозволяючи вибрати найбільш оптимальний і ефективний варіант.

Висновки. Особливості і складність реалізації інвестиційних проектів вимагають використання інформаційних технологій, що дозволяють максимально автоматизувати проектні і розрахункові роботи. Інформаційні технології є поєднання процедур, що реалізують функції отримання, накопичення, зберігання, обробки, аналізу та передачі в організаційну структуру з засобів обчислювальної техніки і зв'язку. Основними програмними продуктами, використовуваними при реалізації інвестиційних проектів: «Project Expert» і «1С: Підприємство». Інформаційна система підтримує введення, розрахунок і зберігання основних показників майбутніх інвестиційних проектів.

Література

1. Антонюк Л. А. Інвестиції: теорія, механізм розробки та комерціалізації / Л.А. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К. : КНЕУ, 2003.
2. Довгань О.С. Концепція інформаційного забезпечення інвестиційного розвитку промислових підприємств / О.С. Довгань // Вісник Львівської комерційної академії. – 2009. – Вип. 4. – С. 45–49.
3. Кузьмін О.Є. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства : монографія / О.Є. Кузьмін, Н.Г. Георгіаді. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 368 с.
4. Татарчук М.І. Корпоративні інформаційні системи : навч. посібник / М.І. Татарчук. – К. : КНЕУ, 2005. – 291 с.
5. <http://www.1c.ua>

Надійшла 11.10.2016; рецензент: д. е. н. Гончар О. І.